

Pe trei ori în săptămână: marțuri-a
vineri și duminică; în săptămânile cu
știri importante numai de două ori.

Preț pentru subscripție:
pe un an . . . 10 fl. — cr. v. a;
pe șase luni . . . 5 " " "
pe trei luni . . . 2 " " "
pe o lună . . . 1 " " "
Preț pentru România și străinătate:
pe un an . . . 30 franci;
pe șase luni . . . 15 " " "

ALBINA

Preț pentru subscripție:
pe un an . . . 10 fl. — cr. v. a;
pe șase luni . . . 5 " " "
pe trei luni . . . 2 " " "
pe o lună . . . 1 " " "
Preț pentru România și străinătate:
pe un an . . . 30 franci;
pe șase luni . . . 15 " " "

Pentru anunțuri și alte comunicații de
caracter privat, se răspunde câte 6 cr. de
înainte; repetițiile se fac cu prețu scadut.
Taxa cronice de 30 cr. v. a. pentru
o dată, se anticipează.

Invitare la prenumeratiune pentru

„ALBINA.”

pe alu II-lea semestru, resp. alu 3-lea
trimestru de anu 1876, ce se începă cu 1.
iuliu; prețurile și condițiunile remanendu
de până acuma, precum se afla ele
publicate mai sus în fruntariu.

Inlesnirile ce suntemu plecati a face
prenumerantilor în lipsa de medilóce, le
avem în nr. 63.

Essemplarie complete de la 1. iuliu
avem destule.

Coloana este: mintiun'a și con- trastulu!

Bag' s'ema că domniile noastre și cu erozii
de la péna țienă, cumca prin strigare
de respoteri în lume: „triumfu! Turculu
a batutu de a stinsu pre slavi, pre cresti-
ni! Nimiciti sunt contrarii nostri de mórte,
nici din Oriente; s'ă trăsca Mohameda-
nu, dragulu de elu, viét'a și speranti'a
s'ă!” prin atare strigare dicemă ei țienă
că într' adevéru asecura invingerea și
sfelu barbarulu și crudulu loru amicu.

În fapta însă tendinț'a loră nu pôte fi
de cătu: pre d'o parte a influinț'a spa-
șăpre cei ce din aceste părți ar dorî se
intr' ajutoriu crestiniilor, și a descura-
re cei ce d'ora ar mai cugetă că, dupa
ce vine Austro-Ungaria, dupa Mohame-
d — Dualistii; pre d'alta parte, a-si justi-
fiantea lumii simpat'h'a cu spurcătionea
de la asiatica din Oriente, ore-si-cum dove-
de pre acést'a de eroica, brava, plina de
glorie, și asiá dara îndreptatita d'a stepan-
filiilor, în tocmai casi domniile magiari ai
noștri!

Pricepemă deci: din vase ca ale domni-
noștri nu pôte esí altu sunetu de cătu de
la turcescu, de basi-bozucu și cercheru.
Că e summ'a cultura, umanitate, perfec-
țiune pentru ei, casi pentru turci; aci se con-
trastă identitatea de idei, interese, scopuri!

Ei bine: suntemu în curatu, și în acést'a
stare nu ne vomă mai amagî se credemă
știriulu. Cu tóte acestea ni bate la ochi și
se vede pre stupida manier'a domnilor d'a
noștri, d'a-si contradice la totu momen-
tu d'a mistifică tóte bine. Acést'a li tradă
că o răbă și slăbitiunea desperata, încātu
dicemă, se-ii compatimimă ori se ne indig-
namă!

Pe pagin'a prima, de essemplu, cetiramă
în „Ellenör” unu lungu siru de telegrame,
cari vestescu pusetiunile escelinti ce au
în armatele serbesci și eroismulu cu care
înfrunta pretotindeni atacurile turcesci, și
a d'ouă pagina, în acelasu nru cetimă, că
ciune armatelor serbe atātu este se
perata, în cătu chiar nici din Beligradu nu
vinu telegrame de cătu posomorite!

Asiá și prin alte foi austro-magiare. În-
columna cetimă, cum Russia ne'ncetatu
să se cu gramad'a bani, arme, munitiuni,
știri, sicamete cu sute de medici și alte persóne
în cautarea ranitilor; și numai de cătu
salalta columna, că Russia nici că-i pasa
sufertintele slavilor din Oriente, că fi-a

sumutiatu în contra Turcului, și acum nu vré
se scie de ei, etc!

La unu locu publica acelesi foi, că în tabe-
rele serbe tóte lipsescu și bietiloru combatanti
nu li se dá regulatu nici soldulu, ma nici pane:
indata dupa aceea la altu locu în acelesi foi
cetimă, că bani sunt destui, pane și alimente
în abundanț'a și nime nu suferă lipsa!

Cu unu cuventu: *mintiun'a și contradi-
cere* este caracterulu reporturilor foilor
domnesci despre resbelulu din Oriente, și vai
de acél'a, carele s'ar luá d'upa acele reporturi,
căci confusiunea curendu l'ar duce în cas'a
nebunilor! —

Inca o proba de contradicere și mintiuna.

De septemane încóci, di de di bucinara
în lume foile domnilor noștri, că Grecii nu
voru se scie de vr'o alianț'a cu Serbia și resp.
cu slavii în contra Turcilor, ba din contra,
că Grecii cu intusiasm se îngagiara de vo-
luntari în armat'a turcesca.

Astadi nici aceste foi turcesci, scrise în
limb'a magiara și germana, nu mai potú ascunde
că Grecia din respoteri face pregatiri pentru
resbelu în contra Turcului și anume notése că
din Grecia s'au tramisu agenti pe insul'a
Candia, pentru d'a o rescólă în contra Tur-
ciei!

Er în cătu pentru intusiasmulu Greci-
loru ce intrara de voluntari la turci, apoi de já
se constata, că numai pre pucini greci vaga-
bundi de pe stratele Constantinopolei s'au in-
gagiatu, pre cari însă éca cum îi condamna și
infera foile grecesci din Athena:

„Softete, adeca teologii și juristii tur-
cesci, cari apucara armele ca se-si apere na-
tionalitatea și legea parintilor lor, sunt
demni de tóta laud'a. Acei greci însă, ce se in-
rolară de voluntari la turci, suntu nice rene-
gati, lapedati de traditiunile parintilor lor
și contrari fora Ddiei ai stindartulu cresti-
ninu; ca atari ei ar merită ca de urechi se fie
spandiarati în copacii de pre drumu, pentru a
servi de essemplu tuturor celoralati greci,
cari d'ora ar mai avé pofta de a se degradá!”

Acést'a sententia pare-ni-se că se potri-
vesce de minune asupra tuturor renegatilor,
adeca a celor ce se îngagiara strainulu și
paganulu în contra nationalitatei și legii
proprie. —

Budapesta, în 29 iuliu n. 1876.

De pe campulu de resbelu nici pana
astadi n'avemă se înregistrămă sciri de in-
semnătate, căci multu asteptatele loviri mari
și decisive inca nu s'au datu. Totu ceea ce se
vestesce este, că de trei zile curgu ciocniri
parțiali între ante-posturi, atātu pe lin'a
dintre Saiciar-Alessinati și Vidinu-Nissa, cătu
și pe cea dela Mitrovicia-Novibazar-Novova-
rosiu-Visegradu; în vr'o lovire mare însă nu
s'au îngagiatu nicăiri.

Asta împrejurare necesiesce forte tare
mai ales pe turcofilii, căci ei vedu acú cumca
intr'adeveru nepotint'a Turcului este caus'a
de nu mai urma lovirile decisive, de ora ce
acú la Turci e rondulu și ei sunt în puseti-
nea a luá ofensiv'a, ceea ce si vestira și pro-
miseră a face inca de vr'o doue-spre-diece
dile, dar fora a fi avutu curagiulu a o face
pana acilea.

D'apoi érasí se mangaia turcofilii di-

cendu-si că de buna s'ema de aceea nu se ia
inca ofensiv'a, căci se astepta în totu minutulu
subea la tronul lui Abdul-Hamid, fratele lui
Muradu alu V., care va se íee însusi comand'a,
și fiindu militariu escelinte, elu de buna s'ema
va se puna mai iute capetu resbelulu și se
infrene pe Serbi. Adevéru însă se vede a fi
că dieu Turcii n'au curagiulu a se apucá de
ofensiv'a; de aci apoi ei tragana lucrulu de
astadi pe mane, — ceea ce pote convine și
Serbilor, și unoru poteri europene, — pana
ce d'ora se vor încaiará în acestu resbelu și
poteri europene.

Ne-avendu a înregistrá deci de pe campulu
de resbelu nici o scire pozitivă, nici chiar
despre ciocniri parțiale, mai însemnămu
numai cu privire la resbelu, că *Lesianin* a
depusu comand'a dela Timocu, luand'o Cerna-
ief peste tota armat'a dela Saiciar-Alessinati;
de asemenea *Zach* se retrase dela comanda
în urm'a unui morbu, ér comand'a peste oșteá
serba de aici se dede lui *Ololacu Antici*, care
în lovirile parțiale de pan' acilea se destinse
prin vitegia la mai multe ocasiuni. Astu feliu
armat'a serba stă acú sub comand'a lui Cer-
naief, Antici și Alimpici.

Din Constantiana sosescu sciri totu mai
misteriose despre sultanu Muradu V. Unele
ni spunu că elu e gat'a se abdică, ba că a și ab-
disu dela tronul, din caus'a mórbului; altele
ni spunu că e asiá de morbosu, de în totu
minutulu i se astepta mórtea, și de aceea s'a
numitu frate-so Abdul Hamid de regente;
apoi altele ni spunu că chiar a și moritu, și
anume că pe incetulu a fost inveninatu. Din
tóte se vede că cu elu se joca acelasu jocu, ce
se joca și cu unchiu-so Abdul-Aziz, numai
cătu că d'ora e alta mana mai precauta, care
lucra la mórtea lui.

Destulu că astadi peste totu se ocupa
lumea cu urmatoriulu sultanu, Abdul Hamid,
pe care turcofilii lu-lauda multu ca barbatu
de mare spiritulu, militariu escelinte, amatoriu
de reforme, cu unu cuventu „non plus ultra”
de calificatu pentru a scapá imperat'ia tur-
cesca de prepaste. D'apoi asiá au bucinatu
acesti-a și despre Muradu, și acú ni-lu descriu
de totulu totu slabanogu și de nemica. Ne
tememă că asiá vor pati-o și cu astadi multu
laudatulu Hamidu, căci nu-i potere care se
pota oprí rostogolirea putregaiulu de Turcu
în prepaste.

Budapesta, în 29 iuliu n. 1876.

Nu potemă a nu notá aci pentru lectorii
Albinei unele enunciate slave solene, cari
atātu de multu coincid cu ale noastre păreri,
mai de multu manifestate.

„Politik” din Praga, celu mai solidu și
resolutu organu alu slavilor din Austria, scrie
în nrulu seu de alalta-ieri, joi, ca reflexiune la
corintiele și còbele dualistilor nostri austro-
magiari pentru caderea Serbiei astfelu:

„D'eca Serbia astadi ar fi trantita, de ce
s'o apere Ddieu: apoi numai atunci ar in-
cepe dantiulu cu grosulu, și acést'a ar fi ceva,
ce ar aduce o vindecare radicală a reulu, de
care este mare trebuintia la noi. D'eca lad'a
cu crerii în capulu arpadistilor și pseudo-ma-
giarilor ar fi în ordine, ei mai pre susu de
tóte ar trebui se dorésca, ca Serbia se învinga
și se nu fie de lipsa interventiunea. Pentru ca

insa ei se doréscă acésta, ar fi de lipsă se cuge-
gete, ceea ce nu este datu fia-carui omu. —

—Dilele trecute foile Vienése, de bunasema
pentru vr' unu scopu alu loru politicu, ca dupa
o parola incepura a vesti lumei, ca *chiar slavismulu din Austria afla cu cale ca Bosnia
se se anesese Monarchiei noastre.*

Dupa aceste vestiri órbe, alte foi ce
voiau a se areta mai nedepedinti dóra de in-
spiratiuni de susu, marcara situatiunea asiá,
ca de óra-ce slavii nostri aproba si lauda in
privinti'a intreprinderii si anesiiunei politic'a
d-lui *Andrássy*, apoi acésta politica trebue se
fie gresita, fiindu planurile slaviloru pururiá
contrarie intereseloru adeverate ale Monar-
chiei noastre. Facia de acestea, totu in nrulu
de alalta-ieri alu „Politicea“ se dá cea mai re-
spicata si solena desmintire, atátu pretensiunii
absurde, ca slavii austriaci ar dori anesiiunea
Bosniei, cátu si observárii nu mai pucinu ab-
surde, ca slavii in care-va punctu ar aprobá si
partini politic'a d-lui *Andrássy!*

Nu, Domne feresce, asiá se sprime Politik,
ca se dorimu noi a sprigini pre dlu *Andrássy*
si asteliu a-ii periclitá positiunea; din contra
noi dorimu se remána la putere si pre calea de
pona acum, dupa svatulu lui *Tizza* si *Klapka*;
cáci numai pre acésta cale vomu ajunge cu-
rendu, *a ni se poté ajutá radicalmente!* Adeca
colosalii retaciri a d-loru magiari se tienu la
Slavi cá voru duce la caderea dualismulu si
emanciparea pentru totu de un'a a popóraloru
injugate de elu.

Cum se pórtă Romanii in lupta ?

Sunt trei septemane de candu de buna
séma ticalosi'a turcéscă, ce inspira pre multi
politici botesati si nebotesati, juru imprejuru
de noi scóse la lumina si respandi prin mai
intréga press'a europena, cumca *bataliónele
compuse din Romani in taberele serbiane,
atátu de netrebnice se aretara ori unde ajun-
sera a stá facia 'n facia cu turcii, incátu
dupa prim'a puscatura a acestora, aruncendu
puscele de la sine, ó'luara la saned's'a cari in
catro, mai rapíndu cu sine inca si alte cor-
puri de armate de prin prejuru, si asteliu
causandu multu reu si mare rusine ostivóloru
serbesci, din care cauza de repetite ori in ta-
ber'a atátu cea delu Saiciaru, cátu si cea
dela Nissa, acele batalióne trebuiru pedepsite
esemplarmente, chiar prin diecimare!*

Aceste faime infami multu ne-au supe-
ratu si indignatu. Am cautatu se li dâmu o
interpretatiune logica, rationabile, pentru ca-
sulu déca ele s'ar dovedi adeverate, (a se vedé
nrulu 61.) dar totu o data am cerutu se ni se
constate adevérule sau ne-adevérule; intr'unu
ne-am adresatu si noi de a dreptulu cátra
amicii nostri cer mai aprópe de teatrulu resbe-
lului, rogandu-ii se nu crutie nemié'a pentru
de a cáscigá cea mai deplina si positiva des-
lucire in cauza !

De atunci si nici pana astadi inse
faimela infam: nu incetara; foile, anume
cele magiare si magiaróne, si preste totu
cele dualistice de dincóci si de dincolo de Laita,
mai pre fie-care diua ni aducu reporturi despre
ticalosi'a si poltroneria soldatiloru romani
din taberele serbe, mergendu pona acolo, in-
cátu buna óra „*Kel. Népe*“ déjá detrage pre
cele vr'o 16—17,000 de Romani din nrulu
combatentiloru serbi, ca pre unii cari nemié'a
nu ajuta, ma inca strica !

Intr' aceea jó'ra trecuta din dóue
partii de o data ni sosira cele mai positive si
competiuti respuusuri la intrebárilé noastre.

Unu amicu din Mehadia, trecendu Dunarea
pe la Turnulu-severinu la Cladova, de acolo
caletori la *Raduevati*, satu mare romanescu
pre malulu dreptu alu Dunárii in Serbia, d'
aci se repedi pou' la *Negotinu*, capital'a dis-
trictulu romanescu de la Timocu, si acolo se
intelni si vorbi cu mai multi, chiar venitii din
taber'a de la Saiciar si cari participasera la
luptele intemperate acolo. Densulu, dupa petre-
cere de dóue dile prin acele partii, retornandu la

Bagiasiu ni scrise, ca s'a convinsu nu simplu,
ci indiectu, cumca *faimela respandite despre
poltroneria sau necredinti'a soldatiloru ro-
mani, sunt scárpini malitioase infami;* de óra-
ce Romani, máre ca an unelu státori asupá
fratiloru serbi, totusi astadi candu celu mu-
crudu barbaru alu popóraloru si alu crestini-
tati este se cotrupéscă si nimicéscă patri'a din
tote pterile, cu tota resolutiunea si bravur'a
selupta contra turciloru rivalizandu cu celu
mai eclatante succesu cu fratii loru compa-
trioti serbi ! E adevératu ca in taberele ser-
besci fura casuri de desertare si poltroneria,
inse peste totu in acele tabere fura mai numai
serbi si numai ici colea cáte unu Romanu; dar
la pedepsirea esemplare firesce ca si dintre
Romanii fura cáti-va esecutati. Si asta im-
prejurare fu care dede apoi ocaziune gure-
loru relele a de faimá pe Romani si a încercá
prin ast'a desbinare intre Romani si Serbi.
Ast'a inse nu succede cáci nici chiar unu unicu
casu de poltroneria si desertare nu s'a ivitu
la Romani pe unde luptara ei singuri séu in
majoritate, si asiá peste totu Serbiu cu incau-
tare vorbescu despre eroismulu batalióneloru
romane !

Apoi si mai de prótiu si precisa este deslu-
cirea ce ni aduse in persóna unu domnu serbu,
trecendu de adreptulu din taber'a lui *Cerna-
eff* in susu spre Viena, Praga, Berlinu.
Acest'a ne incredintieza, ca insusi Domnito-
riulu *Milano*, intielegandu faimele de prin
foile nemtiloru si ale magiariloru despre Ro-
mani, a facutu intrebare si cátra *Cernaeff* si
cátra *Les anin*, ca ce este adevérule ? Er ace-
ti'a ambii numai de cátu i-au respunsu, ca nu
numai unu cuventu nu este adevératu despre
pretins'a portare rea si poltróna a soldatiloru
romani, ci di contra aceia numeta *intre cei
mai bravi;* „*totu insulu unu erou,*“ se se fie
spresu *Lesania*, si prin tóte acele partii se
reconóscé generalmente, ca *brigad'a romana
de la Negotinu* este prim'a, cea mai brava si
curagioasa, carea nu scia de cátu a inaintá si
a taiá pururiá standu in fruntea armatei !
Apoi numai dupa aceea vine brigad'a *Simo-
diei*, cea pururiá mai vestita in tíera.

Asiá dara, dupa aceste lamuriri secure,
trebue se reconóscemu, ca Romanii din ar-
mat'a Serbiei sunt pré demni frati: ai Roma-
niloru ce assaltara la 1863 *Custoza* si deci-
sara lupt'a, si ai celoru ce totu atunci la *Sa-
dowa* unicii secerara lauda si reconosciintia
pentru eroismu si bravura !

Scopulu publicatiuniloru mintiunóse si
infami despre ticalosi'a si poltroneria la Ro-
manii din armatele Serbiane, nu mai incapa
iadoiégá ca este deci: intrig'a si calumni'a.
Voru fratii de cruce ai barbarulu de turcu, ca
pe d'o parte se ne vateme reu, pre d'alta se
ne instraine de cátra fratii Serbi, pentru d'a
li slabi pre acesti'a si a descuragiá lupt'a in
contra barbarulu de turcu. Dar nu li se va
prinde brans'a 'n barba ! . . .

Ceva despre Serbia.

Cottulu Torontoalu, iuliu 1876.

Stimate dle redactoru ! Numai celu ce
are ocaziune se amble astadi prin partile nós-
tre póte se-si faca intipuire de nelinisea si
agitatiunea de cari e cuprinsu totu sufletulu
romanescu de pe aici. Nici nu-i minune, cáci
traimu in timpuri tare anormali; multimea de
necasuri interne ne despoá de linisea sufe-
tesca, apoi vuetulu tunuriloru in apropiarea
nostra ne puse in o mare stare de nelinisea si
nesecuritate pentru viitoriu. In acesti tempi
critici deci credu a nu fi prisositoriu a spune
in publicu fie-care ceea ce scimu, ca asiá mai
usioru se potemu a ni formá cu toti Romanii
opiniune cátu mai corespondietorie interesel-
loru noastre vitali si se ne ingagiámu cu totii
la o tienuta ce mai securu ne póte duce la
realisarea aspiratiuniloru noastre. Voiu se con-
tribuescu si eu la ast'a prin unele notitie de-
spre Serbia.

La 1848 am avutu multu de lucru cu

cetatieni din Serbia si apoi si acu duoi anfa
fost prin Serbia pana la *Svilianitia* din colu
de riulu Morava; asi sci deci se spunu multa
ce ne intereseza, astadi inse nu mi se pare
oportunu a le atinge tote si nici spatiulu
„*Albani*“ pote nu mi-ar stá la despusetiune.
Voi se spunu deci numai unele generalitati, é
la tempu potrivit voiú completá acestu re-
portu.

Amblandu eu prin Serbia, firesce ca m'am
interesatu multu a afia ceva si despre Ro-
manii ce audiám si sciám ca locuiescu in acésta
tíera. Nu mi-a trebuit multu pana se dau de
ei, cáci sunt multi, la 300,000 de suflete, dupa
cum me incredintiara ómeni de reputatiune
din Serbia, si Romani si Serbi.

M'am pusu deci in atingere cu Roma-
nasilu nostri de aici si m'am incredintiatu pre
deplinu, ca ei sunt in tóte respectele fratii
adeverati ai nostri ! Vorb'a loru e limpede ro-
manesca, intru nemiéu mai pucinu latina de-
cátu a nóstra; datenele si moravurile loru casi
ale nóstre; portulu loru mai peste totu ase-
menea cu a Romaniloru de pe la Lugosiu,
apoi nici consciint'a nationale, cumca adeca ei
sunt Romani, intru nemiéu nu li e stirbata si
nici nu e cu multu mai pucinu desvoltata de
cátu in noi, si de aci apoi si aspiratiunile loru
sunt acelesi cu ale nóstre. Ei locuiescu dintro-
lalta dela *Techia* de pe Dunare spre sudu
catra riulu *Timocu* si spre sudu-ostu prin
muntii despre *Bulgaria*; va se dica: Romanii
din Serbia locuiescu tocmai pe unde-su cele
mai insemnate pusetiuni strategice, pe unde
totu de a un'a se templara cele mai cran-
cene loviri in resbelele Turciloru cu crestini
si pe unde vedemu ca si in resbelulu de facia
se luara despusetiuni pentru a se dá lovirile
decisive.

Standu astu feliu trebile, este lucru pré
frescu, ca acesti Romani, in micuti'a Serbia,
contribuescu multu la sustienerea statulu
serbeacu in tempu de pace, ér apoi de aici
precum de o parte totu insulu potu precepe,
cumca acesti Romani in multele resbele cran-
cene dintre Turci si crestini au avutu, si au si
astadi, se aduca mari si multe sacrificie in
avere si sange, in tocmai asiá ni dovedesce si
istori'a ca ei au si adusu de acele sacrificie, si
de buna séma se va dovedi ast'a si in istori'a
resbelulu actualu de emancipare.

Ei bine; cum stau inse acesti frati ai
nostri cu folosele ce trebue se li dée statulu
pentru sacrificiele ce i aducu ei in sange si
bani, si cum vine de despre acesti Romani nu
mai audi povestindu-se decátu in timpuri de
pericte pentru Serbia si si atunci dóra numai
de reu ? !

Ast'a n'ar mai trebui spusă celoru ce au
fost sub stepanirea besericesca a Serbiloru
dela noi; apoi de greutatea acestui jugu au
intipuire mai multu séu mai pucinu chiara si
si-au castigatu informatiuni cam toti Romanii
din imperati'a abisburgica. Cu totii deci ni-am
poté face intipuire despre sortea adevérata a
fratiloru nostri din Serbia, cáci ei stau si mai
multu la discretiunea Serbiloru autonomi de
acolo, decátu steteramu noi la a celoru dela
noi; contra asupririi acestora noi adeca mai
aveamu celu pucinu mangaiarea de a ne poté
plange la cei mai mari si peste Serbiu nostri,
fratii nostri din Serbia inse sunt cu totuui totu
lipsiti si de atare mangaiare slaba. Apoi acu
poti dar usioru deduce, care e sortea frati-
loru nostri din Serbia.

Si astu-feriu pare ca ar fi chiar de
prisos se descriu eu in adeveratele colori
si cu de amenuntulu sortea acelor frati
ai nostri din Serbia, dar si momentulu nu-mi
se pare chiar potrivit. Tocmai de aceea atingu
deci aci numai in generalitate, ca Serbia ne-
cum se dée fratiloru nostri de acolo folosele
ce au se astepte ei dela statu pentru sacrifi-
ciele ce aducu ei intru sustienerea statulu, si
necum se li se dée baram ceva ajutoriu dela
statu pentru desvoltarea loru naturale; dar
Serbia a inceputu si urma unu adevératu res-
belu de desnatiionalisare contra fratiloru nos-

tri ne-iertandu-li acestora nici barem a-si infiintia scole din pung'a loru si pana si din biserica alugandu-li limb'a si inlocuindu-li-o cu cea serba!!!

Ti-se face perulu maciuca candu numai auzi, d'apoi si candu vedi cum-su tractati acesti frati ai nostri. Dar me retienu a insira acele lucruri dureroase chiar in aceste momente critice; atinsei inse acestea pentru a insemna ca fratii serbi ar trebui sa se cugete odata, ca diu nu e pre bine asi si ca astufeliu ei facia de Romanii din Serbia sunt tocmai casi Turcii facia de Bosniaci, Hertiegoveni si Bulgari, precum si ca Magiarii facia de noi si de serbii dela noi. S'eu dora ei nu vedu ca unde au dus'o Turcii pe asta cale si nu potu prevedea, ca si Magiarii si toti tiranii mici, ba chiar si cei mari trebuie sa ajunga pe asta cale in prepaste?

Standu astu-feliu lucrulu, desi noi din anima dorimu succesulu serbiloru in lupt'a loru de emancipare contra barbarulu de turcu si bucurosi am fi a-ii spriginii, totusi ei potu precepe ca noi resp. Romania, nu potemu a primi fora multa reserva apelurile ce ni facu ei intru a-ii urma in lupt'a de emancipare; caci noi scimu ca avem conatiionali in Serbia si ni este cunoscuta trist'a sorte a acelor, si astu-feliu la apelurile serbesci ca se ne ingagiamu si noi in lupt'a loru pentru emancipare, indata ni aducemu aminte de subjugarea fratilor nostri si asi nu ni vine a da pre multu crediementu sinceritatii serbesci. Si in asta tiena ne cam intari si proclamatiunea lui *Milano*, in carea nici unu cuventu nu se adreseza supusilor sei romani, desi „campulu merleloru“ a fost adapatu pre din destulu cu sangele acestora si multe siroie de sange romanesca mai cursera si sub Milosiu in reshelulu eliberarii Serbiei. Apoi din asta imprejurare noi am precepe forte usioru ne-despusetiunea batalioneloru romanesci din Serbia d'a da peptu cu otea turcesca, caci omenii nostri se vor fi intrebatu pote, ca de ce se-si verse ei sangele sub nume si flamura loru atatu de asupritoria. Dicemu ca „am precepe“ ast'a tiena a batalioneloru romane din Serbia, si o dicemu asi, pentru ca acu cetimu ca in foile serbesci e desmintita faim'a, ca Romanii n'ar fi voitu sa dea peptu cu Turcii, ba din contra audimu multi serbi laudandu peste mesura bravura „Siumadinatiloru“ = Padureniloru — caci asi n'escu serbii cu altu nume pe „Vla“ = Romanii din Serbia. Noi ne bucuramu tare de ast'a, dar fratii Serbi ar pote si ei precepe, ca ce nu s'a templat astadi, se pote templa mane si poi-mane, de-ora-ce este lucru pre firescu ca si fratiloru nostri Romani, numiti de serbi „Siumadinati“, li se va uri pote odata cu glum'a. Apoi chiar si scorniturele aceste despre nesupunerea batalioneloru romanesci, inca sunt una admonitiune catra fratii serbi, ca ei diu ar merita ca „Siumadinatii“ sa se porte asi facia de ei.

Cu unu cuventu: Fratii serbi sa iee bine de sema, ca Romanii, precum dorescu emanciparea slaviloru si a tuturor poporeloru subjugate, astufeliu dorescu casi fratii loru de pe torindenea si si din Serbia sa se bucre de tote libertatile ce da adeveratulu statu de cultura pentru sacrificiele ce aducu cetatienii sei intru a-lu sustiene. Apoi pe asta base, precum si-redica Romanii vocea pentru tote poporele subjugate, intocmai asi vor trebui sa faca mai ales si pentru fratii loru, si la tempu protivitu voru trage naintea tribunalulu loru culte pe toti calcatorii de drepturi si confiscatorii de libertati, numesca-se ei Turci, Magiarii ori chiar frati Serbi; er adeverulu va trebui sa-i decule pe toti acei tirani, mai iute, ori mai tardiu. Auditi, frati Serbi?

In acestu intielesu ni splicamu noi esti dela tiera reservele Romanimeii facia de reshelu serbo-turcu. Forte bine.

ip.

Domnu de turcii nostri!

Avemu constitutiune, avemu lege, pre cari domnii magiari de la putere si amantii loru dela pressa le numescu „ale poporului“, „liberali in cea mai deplina mesura“, dupa cari poporulu insusi se administra, adeca prin dregatori de elu insusi alesi!

Acum trei ani si mai bine, domnii magiari desfiintara graniti'a militare, provincialisand'o si prefacend'o in comitate. Asia s'a nascutu *Comitatulu Severinului*, de la Caransebesiu pon' la Orsovia si Biserica-alba, cu o poporatiune de 120,000 de suflete, intre cari 97 procente Romani.

Parol'a era si este: a introduce si indulci acestu poporu, — ce pona acum a gemutu sub verg'a de feru a absolutismulu nemtescu, — in libertate si in scol'a de „selfgouvernement“, adeca de autonomia, de guvernare de sine.

Inceputulu l'au facutu domnii magiari prin acte de celu mai turcescu absolutismu, aducendu din lumea larga nisce omeni in fruntea comitatulu, cari nici nu cunoscau acestu poporu si limb'a lui, nici nu aveau picu de iubire catra elu si nici consideratiune de libertate, dreptate, ecitate.

Administratiunea absoluta de trei ani a comitatulu Severinulu, din punctulu de vedere alu libertatii si constitutiunei este unu adeveratu siru de scandale, si poporulu asi s'a familiarisatu cu libertatile, si cu cultura si dreptatea si umanitatea domniloru, incatu deca s'ar pune astadi la votu, sufletu de omu nu s'ar afla carele se nu reclame de o suta de ori mai bine absolutismulu neamtulu, verg'a de feru a generaliloru, coloneniloru, maioriloru si capitaniloru austriaci!

Ei bine, trecura trei ani, si astadi vinu foile domniloru a lauda pre poporatiunea comitatulu Severinu, adeca pre Romani, ca s'au portatu forte bine si au facutu mare progresu spre libertate, in viet'i'a magiara constitutiunale; si apoi incarca cu laude pre tiranii cei mici, pusi de domni in fruntea Comitatulu, si ca se-i prepare si mai multu pre acei Romani pentru libertatea magiara, in locu d'a li da o data si loru dreptulu de a-si alege pre reprezentantii loru centrali si cercuali, conformu legii, ei, absolutistii in constitutiune, adeca domni stepanitori, de nou se pusera si li denumira dintre veniturile straine pre funtionarii din fruntea comitatulu totu omeni unulu ca unu neconoscuti, ne placuti, chiar blamati pe aiurii ca atari!

De vice-comite numira pre ginerele ministrulu *Scende, Pausz János* cu numele, unu omu, carele pre unde a amblatu si petrecutu, a lasatu dupa sine urme urite; de proto-notariu pusera pre unu *Mosvay László*, adusu prin comisariulu regiu dlu *Ujfalussy* din lumea larga, seu cum se dice din Sarmariu! Precandu adeca bietii omenii ai nostri se bucurau ca scapara de fesceliturele ce pana aci se ingamfara in aceste posturi cardinali, si se socotiau seriosu, ca unde ore se-si gasesca, ca se-si alega ei pre cei mai demni barbati, eta ca domnii se ingrigira parintesce de a-ii usura de grigi!

Acum e verb'a sa se denumesca in asemenea modu noui dregatori si prin cercuri. Intr' adeveru demnu lucru de turcii nostri si libertatea loru.

L. Temestora, in iuliu 1876.

(Eca cum mergu lucrurile la Aradu!)

Nemic'a nu pote caracterisa noulu spiritulu ce predomnesce astadi in cei redicati prin complotu la putere in dieces'a Aradulu, ca si vorbele si faptele loru. Aci vinu a vi tramite o proba autentica, eclatante, si ve rogu sa o inserati in fol'a nostra „Albina“, pro eterna memoria, ca se se scie, cum in anulu Domnulu 1876, a vorbitu si tractatu conducerea constitutiunale a unei diecese autonome cu o corporatiune constitutiunale autonoma; care a fost limbajulu crestinetatii si alu umanismulu

acelei confuzeri facia de cel confuzi de sine.

Dar pentru mai buna pricepere si apre-tiune a actulu, trebuie sa se premitu o scurta explicare.

Comuni'a cea mare si puternica romana gr. or. din Banatu-Comlosiu, precum se scie si din cele multe aretari prin „Albina“, sietepti ani de d'le de la introducerea statutulu organice, din caus'a intrigeloru si foradelegiloru celoru doi popi bogati si invetiati, seu adeca egoisti si absolutisti din crescutu pona n talpe, n'a fost in stare a se organiza si constitut' si a-si administra ea insasi afacerile bisericesci, scolari si fundatiionali, conformu legii, si nici macar a-si deschide pentru cei peste 600 de copii de scola o a dou'a si a treia classe, ba chiar nici cea una essistente a o tiena in stare cum se cade! Tandem aliquando asta primavera, veni *Babesiu* ca comisariu consistoriale, si facu ce facu, aduna unu sinodu parochiale de 400 crestini, prin maioritatea cea mare alese unu Comitatu si o Epitropia non plus ultra, la a avea bisericesca din manele nelegali ale preotulu *Bogdanu* pre langa inventariu si totu asi o dede in manele legalei Epitropie, compuse din cei mai avuti si onorabili barbati ai poporulu, si prin medlocirea acestora la momentu sistemisa si deschise si prevediu provisorialmente cu invetiariu o a doua classe scolare, astfeliu spre uimirea lumei de juru imprejuru, in trei zile implinindu aceea ce de ani 5, 6, 10 si 20 si 25, indesiarta s'au opinitu a medloci multime de autoritati si comisii scolari si consistoriali.

Se intielege ca omenii, adeca uneltele orbe ale celoru doi popi, namai de catu incepura a tipa si schiona de morte, strigandu catra Consistoriu si catra guvernulu magiara, noa atatu de parintescu (!) ca li s'a facutu mare nedreptate; acusandu pre dlu Episcopu ca a datu man'a cu rebelulu *Babesiu* in contra loru si astfeliu provocandu inchisitiuni peste inchisitiuni, pre cale politica si bisericesca, cari inse tote firescu ca nu potu ave altu resultatu, decatu acel'a, ca se voru constata blastematiile blastematiiloru, er procederea intiepleta, loiale si energica a lui *Babesiu* va remane o binecuvantare pentru biserica si poporulu din B. Comlosiu.

Ei bine. Doue luni dupa instalarea Comitatu si Epitropiei bisericesci, si primirea averii si subscrierea inventariulu despre acela li vine unu avisu popescu-protopopescu, ca se platesca o suma mare de bani pentru niscari odejdie, comandate de preotulu *Bogdanu* si dora de cumnatu-seu protopopulu *Sierbanu*. Comitatu dice: Nu scimu chiar nemic'a despre aceste odejdie; nu scimu nici se ne lipsa de ele, nici se le fie comandatu competenti'a nostra bisericesca, si nici nu le aflama in inventariu! Dati-ne conclusulu legale alu Sinodulu si Comitatu, apoi vomu plati, seu aducei caus'a naintea sinodulu parochiale, adeca a universitatii credintiosiloru din locu, si deca se va reconosce indreptatirea comandei, numai decatu vomu depune banii; altfeliu nu.

Ce pote fi mai corectu si conscientiosu, mai logicu, mai dreptu si mor-le, decatu pasirea si responsulu Comitatu si a Epitropiei! Dar dlu protopopu, firescu aci parte interesata in cestiune, face reportu d-lui Eppu despre renitenti'a Comitatu si a Epitropiei, cine mai scie cu ce coloru descriindu acest'a renitenti'a. Si ce se vedi! Eca ce mandatu si mandra si intiepleta instructiune vine d-lui protopopu de la Aradu:

Nr. 1719 Pr. Pre On. D-le Protopresbiter! La relatiunea Pre On. D'ale din 21 ale curintei, referitiune la pedecel ce intimpini la comitetulu parochiale de acolo intru essolvirea odajdieloru bisericesci, procurate de curendu pre bas'a conclusulu sinodale par. din anulu trecut, Ti-se raspunde ca, dupa ce sinodulu si comitetulu par. si-a datu odata consensulu loru la procurarea acolora, acuma nu mai este de lipsa aprobarea comitetulu, si asi n'ai sa mai aduci caus'a inaintea lui, ci

si numai cu epitropii besericeii de odata, seu deca acest'a nu s'ar poté, atunci pe unulu este unulu inaintea On. DTale chiamandu a-li spune, ca deca pe cutare di nu voru plati banii pentru odajdii, atunci se voru suspende din deregatori'a loru, si li se voru lua chiaile macar si cu *assistintia civile*, si se voru dá alora.

Totu asemenea se urmedi si cu preotulu Grozescu, de cumva ar fi si la elu o chia de la lad'a besericii, si de cum va si elu s'ar contraria, adeca se lu-citezi inainte-Ti si se-i demandi pana 'n cutare terminu se elibereze banii pentru odajdii, caci altcum va fi suspinsu de la oficiu si bineficiu Parochului Grozescu seu si celoralti se li dai se cetesca in-sisi acest'a dispusetiune a nostra, se veda ca noi amu aflatu de bine a dispune asiá, apoi despre tota procederea pre On. DTale se iei protocolu cu toti cei renitenti si se-lu asterni in coci. De cumva unulu ori altulu din ei n'ar voi a comparé naintea pre On. DTale *se-lu citezi prin pretur'a politica*, si asiá se resolvi acest'a cauza, ér' de cumva preotulu Grozescu nu s'ar presentá inaintea pre O. DTale, pre densulu in casulu acest'a lu-vei aretá incoci. *Aradu*, in 27 iuniu 1876. *Ioanu Metianu*, mp.

Nu credemu, ca candu va in viet'i'a sa parintele Eppu se fi subscrisu o hártia atátu de neçalita si ne'ndreptatita ca acest'a. Este, cum se vede, oper'a unui omu fora tota sciint'i'a si esperint'i'a, care devenitu pre braciele clicei la potere, traiesce in intipuirea, ca oficiulu seu este alu unui basia turcesu, care n' are decátu se poruncesca si amenintie dupa cum lu-táia capulu, ca raialele trebuie se se plece si se asculte!

Firesee, parintelui protopopu atát'a i-a trebuitu. Mi ti-i-a luat pre epitropi unulu câte unulu la trei parale, si apoi ti-a citatu nainte sa pre veteranulu parochu si presiedinte alu comitetulu parochiale *F. Grozescu*, unulu dintre cei mai venerabili si vechi servitori ai altarului si mi ti-l'a dascalitu si moji-citi si magariu, sciti asiá dupa scól'a becheronilor: dar nu i-a flositu nemic'a! *Barbatii* fruntasi si poporulu din B. Comlosiu au *convictiuni* si sunt ómeni patiti, prin *brutalitate* nu li impune nime. Ei si-au sciutu procurá destulu neasului episcopescu si i-au sciutu face numai decátu critic'a si in materia si in forma, aflandu numai mintenu ca nici intr'o privintia nu corespunde nici legii, nici dreptátii, si asiá au decisu a dá recursu si a cere satisfactiune.

Deca este adeveratu, ca cerut'a solvire se intemeieza pre vr' unu conclusu alu sindului seu comitetulu parochiale, apoi acest'a dora se va poté si dovedi; deci dovedesca-se si voru plati; ér' deca nu se poté dovedi, apoi probabilmente va fi unu abusu la mediocu: deci cerceteze-se si pedepsesca-se acel'a!

B. Comlosienii de o suta de ori s'au convinsu, ca vai ce pucine sunt asiá, pre cum le scriu dnii Sierbanu si Bogdanu; dar s'au convinsu despre acest'a din destulu si Consistoriulu si Episcopii Aradului toti cãti se perondara de vr'o 10 ani incoci; ei bine, cine va sili pre poporulu patitu se créda orbisiu, in contra celei mai bune sciintie a loru, tóte câte afla de bine a pretinde dnii Bogdanu si Sierbanu; *nota bene*: unu preotu si unu protopopu ne-alesi de nime, ci oetroati de susu, prin influintia straina, asupr'a capului poporului! Suntemu de cea mai firma credintia ca rezultatulu Recursului va fi retragerea mandatului unilateralu si ordenarea essaminárii serióse a lucrului. —

Varietati.

** (Totu mai bine.) Cãtu de tare jace nãtului Ministeriu la anima progre sulu si interessulu civilorui sei, mai dovedesce

si alu duoilea manifestu alu aceiiasi catra impiegatii statului din tienutulu *Sabãului*. Dupa ce cu primul ofertu maranimosu, platindu-li adeca instructoru anume pentru studiarea limbéi statului, nu ajunse nici unu rezultatu, acú ca se nu sufera patri'a, s'a induratu sapientulu guvern u a mai plati instructoru si pentru alte trei luni. Credemu ca in urm'a acestui pasu energicu impiegatii, dupa espirulu acestorui trei luni, voru sci dora mai multu din limb'a statului de cãtu au sciutu la inceputulu primelorui prelegeri. Atari essemple ne punu in uimire asupra istetimei Naltului guvern u, aretandu-ni ele cãtu de bine scie elu folosi tesaurulu statului. Ce lipsa avemu noi de scóle, de cultur'a si binele pporului? Magiarii s'o pota duce cu domni'a de astadi pe mane pentru a lucrá la magiarsare, apoi fie si statulu numai de adi pe mane, cetatienii se vor acomoda dupa impregiurári, dar pana ce natiunalitãtelle gusta libertatea magiara, ele trebuie se si verse sudorea pentru a contribui chiar cu pung'a loru la magiarsarea lorui. Cine a si mai vediutu ca ele se pretinda câte si mai câte dtepturi in statulu magiaru si totusi se nu invetie limb'a statului, care le apera atatu de parintiesce? Nainte deci guvern u parintiescu, cãci tare buna-i calea ast'a pentru a deschide ochii celoru orbi.

** (Despre Adunarea generale de estu tempu a Asociatiunii trane) atinseramu intr'unu nr trecut u ca se facu pregatiri ca ea se reesa cãtu mai splendida. Astadi putemu adauge, ca celebrulu artistu din Bucuresci d. *L. Wiesh* s'a ingagiatu si a promis Comitetulu arangiatoriu ca inca va participe la concertulu ce se va da cu ocaziunea Adunãrei. Asemene s'a promis a luá parte si corulu zelosu alu Brasioveniloru. Achirarea acestorui puteri, cu deosebire a renumitulu *Wiesh*, speramu ca va contribui multu la splendórea festivitatii.

** (Denumire.) Comitetele supremu alu cottulu Severinu a denumitu pe notariulu com. *Georgiu Beke* din cottulu Timisiu, de subretoriu in cerculu Teregovei.

** (Intrebãri ni se facu din mai multe parti.) ca „de unde se potu capetá stipendia pentru studintii romani seraci?” — Respundemu prin acest'a tuturor: precãtu scimu noi, pentru tóte stipendie, ori unde si ori câte sunt de datu, se publica concursu prin foile nationali; deca nu se publica, apoi de séma — nu sunt stipendie de datu.

Invitare.

Subscrisulu Comitetu si-ia libertate a rogá pre toti acei onorati domni, cari voru a participe la „Adunarea generale a Asociatiunii transilvane” ce se va tiené pentru estu-annu in Sabiu la **10 Augustu** a. c. a se insciintia la presidiulu acestui comitetu celu multu pana in **6 Augustu** ca acest'a se pota face pentru incartirarea onoratorilorui participantii inca de timpuriu dispositiunile necesarie si se pota orientá despre numerulu locuintielorui de lipsa.

Sabiu, in 15 iuliu 1876.

In numele Comitetulu festivulu locale: *E. Macellariu*, presiedintele, *Dr. N. Olariu*, secretariulu.

Citatiune edictala.

Iancu Gerg'a din Rusc'a, cottulu *Severinului*, fostulu inf. alu reg. de granitia Nr. 13, carele dela batalia dela Königgrätz au peritu fara a i se sci urm'a, se citeza in terminu de unu annu si una di a se presentá naintea scaunulu protopresbiterale de aicea, cãci la din contra si in absintia lui se va aduce sentintia in procesulu inten-

tatu de soci'a lui *Maria*, pentru despartire totala.

Caransebesiu, 13 iuliu 1876.

Nicolau Andreevici,
protopresbiteru, presied. la Scaun prot.

Publicatiuni tacsabili.

CONCURS.

Concursu — se deschide pentru postulu docentale la scol'a romana confesionale gr. or. din *Sarcia-romana*, in Comit. Torontalului, cu terminu pana in 15 Augustu a. c. st. v. in care di antemeridie se va tiené si alegerea.

Emolumente suntu: 104 fl. v. a.; sare 28 krgr. si 3 gr.; luminári 8 kg. si 40i gr.; grâu 15 Hl. 98 l. si 74 cl. la care apartiene macinatulu gratis dela comuna; cucuruzu 12 Hl. 29 l. si 80 cl.; lemne tari 3 M. 79 cm. si 3 mm; paie 11 M. 37 cm. si 9 mm. din cari are a fi incaldita si localitatea de prelegeri; pamentu de aratura 4 jugere; gradina $\frac{1}{4}$ intravilana; Cortelu liberu cu tóte apartenintiele sale si dela immormmentári, unde va fi chiamatu, 50 cr.

Comun'a a decisu ca recurintele se fie absolvitu 4 clãssi gimnasiali seu reali; totusi acéta decisiune de feliu nu alteréza §. 13 din Statutulu Org. si §. 7 din instructiunea Consistoriale pentru inspectorii cercuali din 15 Nov. 1873 Nr. 1477/347 sc. Deci recurintele dupa legile scolarie pe deplinu se-si ajustedie petitiunea sa adresa Onor. Comitetu parochialu din *Sarcia-rom.* pe recepise tramitiendu-o inspectoratulu din *Iancahidu* per *Lega-Sat.-György* in Comitatu Torontalului. Recurintele nesmintitu la unu servitiu divin u in vr'o dumineca se se presente in biseric'a respectiva spre a-si aretá desteritatea in cantare si tip'cu. *Sarcia-rom.* in 20 iuniu v. 1876.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu mine: *Ioanu Popoviciu*, parocu si inspectoru.

1—3

Se escrie concursu pentru vacantea parochia incopiata cu statiunea invetiatoresca din *M. Seicu*, protopresviteratulu Beliiului. Emolumentele parochiale suntu: a) pamentu aratoriu de 14 cubule, b) Una bradie de cucurudiu dela tóta casa, 90 numere, c) stolele indatinate; cele invetiatoresci: a) In bani gata 16 fl. v. a., b) 12 cubule de bucate, $\frac{1}{2}$ grâu, $\frac{1}{2}$ cucurudiu, c) 8 orgii de lemne din cari este a se incaldi si scol'a, d) cartiru liberu cu gradina.

Doritorii de a ocupá acéta parochia suntu avisati a-si asterne petitiunile lor u la adm. protopresviterale *Iosifu Pintia*, p. u. *Hollód*, in *Gyanta* pona in diu'a de 1. august v. candu se va tiené si alegerea.

M. Seicu, la 9 iuniu v. 1876.

Comitetulu parochiale,

in contielegere cu mine: *Iosifu Pintia*, adm. protopresviterale.

1—3

Pentru vacantea parochia gr. or. din Comuna *Serbova*, protop. *Jebelului*, comitatulu Timisiului, se escrie de nou concursu pana in finea lunei lui august st. v. a. c.

Emolumentele suntu: 30 jugere de pamentu aratoriu, in sa pana la desplatirea restantiei de contributiune in sum'a de 300 fl. in totu annu se esarendéza 10 jugere; stol'a usnata si dela 125 case câte $\frac{1}{4}$ de grâu seu de cucurudiu.

Doritorii de a ocupá acéta parochia au a-si tramite recoursele instruite dupa statut. org. dlui protop, *Alessandru Ioanoviciu*, in *Jebelu* pana in finea lui august 1876.

Serbova, in 12 iuliu 1876.

Comitetulu parochiale,

in contielegere cu dlui protop. tractuale.

1—3